

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर
Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur

Fresh Footprints ताज्या पाऊलुखुणा...

Change
is the only
Constant...

Founded on 4th August 1923 as Nagpur University and now popularly known as 'The Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University', this historic institution is celebrating the 100th year of its glorious existence. Centenary celebration of such a historically significant organization is a matter of pride for all its stakeholders and is an opportunity to look into graceful history of its evolution, progress and contribution to nation-building while imparting quality education to students. Recent years have been challenging in general and specially for education owing to turbulence created by COVID-19. Resurgence from this unexpected and unprecedented turbulence was really a challenging task and the R T M Nagpur University not only survived this but has also been able to reach newer heights. This document provides an opening to the recent initiatives of the university that led to enhanced stakeholder satisfaction and ensured significant contribution in socio-economic development of the region.

Inauguration of Centennial Celebrations - 4th August 2022

४ ऑगस्ट १९२३ रोजी नागपूर विद्यापीठ या नावाने स्थापित झालेले व आज राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ नावाने लौकिक प्राप्त झालेले आपले गौरवशाली विद्यापीठ १०० वर्ष पूर्ण करित आहे. अशा वैशिष्ट्यपूर्ण संस्थेचा शताब्दी सोहळा ही सर्व भागधारकांसाठी अभिमानाची बाब असून दर्जात्मक शिक्षण देत राष्ट्र निर्मितीत योगदान करणाऱ्या ह्या संस्थेचा विकास, प्रगती व इतिहास याचे अवलोकन करण्याची ही संधी आहे. मागील काही वर्षे कोविडच्या प्रादुर्भावामुळे सामान्यतः सर्वांकरीता व विशेषतः शैक्षणिक क्षेत्राकरीता आव्हानात्मक ठरले आहे. अशा अनपेक्षित व अभूतपूर्व संकट काळातून पुनरुत्थान करण्याचे आव्हान पेलत असताना राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाने केवळ पूर्व स्थिती प्राप्त केली नाही तर यशाची नवी शिखरे पादाग्रास केली आहेत. प्रस्तुत दस्तऐवज विद्यापीठाने गतकाळात सर्व भागधारकांच्या समाधानाचा स्तर उंचावित असताना विद्यापीठ क्षेत्रातील सामाजिक, आर्थिक विकास साधण्याकरीता सुरू केलेल्या नव्या उपक्रमाचे दालन प्रस्तुत करित आहे.

Reaching out to Unreached

In its centenary year, the university is committed to expanding its outreach to the last person of the society so that local resources are harnessed and utilized in optimal manner. The aim is to provide all possible opportunities of development to the students residing in remote villages and tribal areas. The university has tied up with some NGOs such as Samta Foundation and others to offer Skill Courses to these students at 20 centers. All possible efforts are being put in by the university to enrich the quality of life of students from villages and tribal areas to bring them into the main stream of growth and development.

Gram Chalo Abhiyan

In order to ensure involvement of students in rural development, the university has tied up with Bhandara and Nagpur District Administrations. This will connect the college students with district administration for effective implementation of various government schemes and will sensitize students towards problems of rural areas. Several visits to various research institutes such as NEERI, Cotton Research Institute, ICAR, Citrus Research Institute, etc. have been conducted to strengthen the linkages for research facilities for students in remote areas.

शताब्दी वर्ष साजरे करताना समाजाच्या शेवटच्या घटकपर्यंत पोहचून स्थानिक संसाधनांचा यथोचित वापर करण्याकरिता विद्यापीठ कटीबद्ध आहे. दुर्गम, ग्रामीण व आदिवासी भागातील विद्यार्थ्यांकरिता विकासाच्या जास्तीत जास्त संधी उपलब्ध करून देणे ह्या मागचा उद्देश आहे. याकरिता विद्यापीठाने समता फाउंडेशन व इतर बऱ्याच संस्थांची मदत घेत कौशल्य अभ्यासक्रम सुरू केले आहेत. ग्रामीण, दुर्गम व आदिवासी भागातील विद्यार्थ्यांच्या जीवनमानाचा स्तर उंचावून त्यांना विकासाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्याकरिता विद्यापीठ शक्य ते सर्व प्रयत्न करित आहे.

Meeting with District Collector Bhandara

Launching of Skill Courses at Arjuni-Morgaon

Fresh Footprints...

Meeting with Principals at Wardha

Visit to Cotton Research Institute

Meeting with Principals at Bhandara

Meeting with Adikala Folk Artists

Visit to ICAR-National Bureau of Soil Survey

Visit to Citrus Research Institute

Meeting with Principals at Gondia

Central Training & Placement Cell

The RTM Nagpur University is committed not only to impart relevant quality higher education and produce conscious research, technologies, professionals, and citizens, but also to guide and shape the careers of students. The University has established a Central Training & Placement Cell (CTPC) in the year 2022. It plays a vital role in Career Planning, Career Path identification, Goal Setting, Grooming, Mapping, Counselling, Training, and holistic development of the students.

The CTPC caters to the Placement needs of students on the Campus as well as affiliated Colleges. It acts as an interface between students and recruiting industries/organizations. In addition to subject knowledge and technical skills, the university is making an attempt to groom the students for employability and future careers. Various initiatives have also been taken to inculcate entrepreneurship skills in students

Total Interview Conducted	Total Students selected	Humanities	Science & Technology	Commerce	Interdisciplinary	Salary/Annum
56	1002	79	298	569	56	1.5 to 6LPA

Training Programs Conducted

Type of training	No. of Students Benefitted	No. of Colleges Benefitted
Soft Skill	2121	50
Technical Skill	100	06

Internship for Students

Internship provided	Students Benefitted	College Benefitted	Stipends PM	Duration
05	1178	Aliated Colleges + PGTD	2000 to 10000/pm	1-3 months

केवळ दर्जेदार उच्च शिक्षण, संशोधन तंत्रज्ञान व नागरिकनिर्माण करण्याचे नव्हे; तर विद्यार्थ्यांच्या करीअरला मार्गदर्शन व आकार देण्याकरिता देखील राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ वचनबद्ध आहे. विद्यापीठाने २०२२ मध्ये सेंट्रल ट्रेनिंग आणि प्लेसमेंट सेलची स्थापना केली आहे. करीअर, प्लानिंग व ध्येय निश्चिती, ग्रूमिंग, मॅपिंग, समुपदेशन, प्रशिक्षण आणि विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासांमध्ये हे कक्ष महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावत आहे. याद्वारे कॅम्पस मधील विद्यार्थ्यांचे तसेच संलग्न महाविद्यालयांच्या प्लेसमेंटच्या गरजा पूर्ण केल्या जातात. हे कक्ष विद्यार्थी व रोजगार देणारे उद्योग /संस्था यांच्यातील दुवा म्हणून कार्य करते तसेच विद्यार्थ्यांमध्ये उद्योजकता कौशल्य विकसित करण्याचे कार्य देखील या कक्षाद्वारे केले जाते.

Fresh Footprints...

Meeting with recruiters

Job Fair

Training Programs

COVID-19 Related Initiatives

COVID Diagnosis Center

During COVID-19 Pandemic, RTMNU had established entirely new testing facility for Covid-19 at a very crucial point of time when it was indeed needed. Foreseeing the war-like situation prevailing due to the COVID-19 pandemic, Prof. Murlidhar Chandekar, (the then Vice-Chancellor) and Prof. Subhash Chaudhari (the then Pro-Vice Chancellor) decided to contribute for the society by utilizing the physical and intellectual resources of RTM Nagpur University. From August 25, 2020 to August 02, 2021, this center had completed RT-PCR test analysis of more than 1,28,000 samples and supported the local administration and the Government to fight against Corona virus.

Community Kitchen

The university with the help of NSS department started a community kitchen during the distressed period which served as a timely help mainly to migrant labours. More than 2500 students and teachers of the university and affiliated colleges have unconditionally contributed to this noble cause showing a high sense of social responsibility and humility.

Financial Relief to COVID affected Students and Teachers

Realizing the massive impact on financial stability of people due to the unprecedented health crisis the University decided to waive off examination fees of all students for Winter 21 examinations and declared fee waiver in 2021-22.

The Management Council also resolved to pay compensation of Rs. 2,00,00 to families of teaching and non-teaching staff members (permanent as well as temporary) of the university and affiliated colleges who lost their lives owing to COVID.

Inaugurating of COVID Diagnosis Center

Community Kitchen

Sample Testing

कोविड निदान केंद्र

कोविड - १९ महामारीच्या काळात नितांत गरज असताना राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाने **RTPCR** प्रयोगशाळा केंद्राची स्थापना केली आहे. कोविड १९ महामारीमध्ये निर्माण झालेली युद्धजन्य परिस्थिती पाहता तत्कालीन कुलगुरु, डॉ. मुरलीधर चांदेकर आणि प्रकुलगुरु, डॉ. सुभाष चौधरी यांनी विद्यापीठाच्या भौतिक व बौद्धिक संसाधनांचा वापर करून समाजासाठी योगदान देण्याचा निर्णय घेतला. विद्यापीठाचे विविध शैक्षणिक व प्रशासकीय विभागातील कर्मचा-यांच्या अथक परिश्रमाने **RTPCR** प्रयोगशाळा उभारण्याची रूपना प्रत्यक्षात आली. प्राथमिक तपासणी केल्यानंतर नागपूरचे जिल्हाधिकारी यांनी दिनांक २९.०७.२०२० रोजी या कोविड निदान केंद्राचे अधिग्रहण केले. दिनांक २५ ऑगस्ट २०२० ते २ ऑगस्ट २०२१ या कालावधीत या केंद्राने १ लक्ष २८ हजार २०० अधिकनमूण्यांची **RTPCR** चाचणी केली व विश्लेषण पूर्ण करून स्थानिक प्रशासन व सरकारला कोरोना विषाणू विरुद्ध लढण्यासाठी भक्कम मदत केली आहे.

कम्युनिटी किचन

या संकट काळात विद्यापीठाने राष्ट्रीय सेवा योजनाच्या मदतीने कम्युनिटी किचन सुरू केले. याद्वारे प्रामुख्याने स्थलांतर करणाऱ्या श्रमिकांना मदत पोहचविण्यात आली. या उदात्त कार्यात विद्यापीठ तसेच संलग्नित महाविद्यालयांतील २५०० हून अधिक शिक्षक व विद्यार्थ्यांनी योगदान देवून त्यांच्या सामाजिक दायित्वाचे निर्वहन केले.

कोविड बाधित विद्यार्थी व शिक्षकांकरिता आर्थिक मदत

कोविड महामारीमुळे सर्वसामान्य लोकांच्या आर्थिक स्थैर्यावर झालेले आघात लक्षात घेता विद्यापीठाने हिवाळी २०२१ करिता सर्व विद्यार्थ्यांचे प्रवेश शुल्क माफ करण्याचा निर्णय घेतला तसेच शैक्षणिक सत्र २०२१-२२ करिता विद्यापीठ शुल्कात मोठ्या प्रमाणात सुट देखील दिली. विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रात काम करणाऱ्या स्थायी आणि अस्थायी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे कोविड प्रादुर्भावाने निधन झाले असल्यास त्यांच्या कुटुंबियांना प्रत्येकी २ लाख रुपयांची सांत्वन राशी देण्याचा निर्णय देखील व्यवस्थापन परिषदेने घेतला.

Community Kitchen

Knowledge Resource Centre

First Ever Stock Verification

The Knowledge Resource Centre (KRC), a venerable section of the university with a century-long legacy, has achieved a remarkable feat by completing the first-ever complete physical stock verification of its extensive book collection. The project, undertaken in celebration of the library's centenary year, involved meticulously examining approximately 426,000 physical volumes, including rare and valuable books. Under the guidance of Hon'ble Vice Chancellor Dr. Subhash R. Chaudhari and Director of KRC Dr. Vijay Khandal. A dedicated team of about 50 employees worked tirelessly to accomplish this monumental task. This herculean task marked a significant milestone not only for our university's KRC but also for the entire state, as we became the first university to accomplish such an ambitious endeavor. The successful completion of the stock verification project stands as a significant contribution to the university's centennial celebrations.

ज्ञानस्रोत केंद्र हा विद्यापीठाचा वर्षानुवर्षे वारसा लाभलेला एक महत्त्वपूर्ण विभाग आहे. शताब्दी वर्षाच्या निमित्ताने हाती घेतलेल्या परीक्षण प्रकल्पाने दुर्मिळ व मौल्यवान पुस्तकांसह अंदाजे ४ लक्ष २६ हजार खंडाचे बारकाईने परीक्षण करण्यात आले आहे. मा. कुलगुरू, डॉ. सुभाष चौधरी व केंद्राचे संचालक, डॉ. विजय खंडाळ यांच्या मार्गदर्शनाखाली ५० कर्मचाऱ्यांच्या समर्पित चमुने हे महत्त्वपूर्ण कार्य पूर्ण करण्याकरिता अथक परिश्रम घेतले आहेत. हे कठीण कार्य ज्ञानस्रोत केंद्र व विद्यापीठाच्या इतिहासात मैलाचा दगड ठरला आहे. कारण असा महत्वाकांक्षी प्रकल्प पूर्ण करणारे हे राज्यातील पहिलेच विद्यापीठ ठरले आहे.

Stock Verification in process

Handing over of Stock Verification Report

Fresh Footprints

NATIONAL INTEGRATION CAMP (National Level NSS Camp)

A National Integration Camp was conducted from 26th February to 4th March 2023 at Guru Nanak Bhavan in association with Ministry of Youth Affairs and Sports, Government of India, Regional Directorate NSS Pune and Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University's National Service Scheme Department. The camp was attended by 198 volunteers and 12 program officers from the states of Assam, Goa, Gujarat, Rajasthan, Madhya Pradesh, Telangana, Tamil Nadu, Kerala, Maharashtra, Andhra Pradesh, West Bengal.

LEADERSHIP QUALITY DEVELOPMENT CAMP (State Level NSS Camp)

Department of Higher and Technical Education, Government of Maharashtra, and Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University organized 'Prerna 2023' a State Level Leadership Quality Development Camp from 13th to 17th March 2023 at Convocation Hall to mark the centenary of the university. 152 volunteers and 12 program officers from 16 universities across Maharashtra participated in the camp. Higher and Education Minister of Maharashtra State Shri. Chandrakantada Patil inaugurated the camp in a virtual manner in the presence of Honorable Vice-Chancellor Dr. Subhash Chaudhari, Pro Vice-Chancellor Dr. Sanjay Dudhe.

युवाकर्म व खेल मंत्रालय, भारतसरकार, क्षेत्रीय निदेशालय, रासेयो, पुणे तसेच राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने राष्ट्रीय एकत्मता शिबिर दिनांक २६.२.२०२३ ते ४.३.२०२३ दरम्यान गुरुनानक भवन येथे आयोजित करण्यात आले होते. यामध्ये आसाम, गोवा, गुजरात, राजस्थान, मध्यप्रदेश, तेलंगाणा, तामिळनाडू, केरळ, आंध्रप्रदेश व महाराष्ट्र आदी राज्यातील १९८ स्वयंसेवक व १२ कर्मचारी /अधिकारी सहभागी झाले होते. उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन व राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाचे राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने विद्यापीठ शताब्दी महोत्सवाचे औचित्य साधून प्रेरणा २०२३ ह्या राज्यस्तरीय नेतृत्व गुण विकास शिबिराचे आयोजन दिनांक १३ मार्च २०२३ ते १७ मार्च २०२३ दरम्यान दीक्षांत सभागृह येथे करण्यात आले. यामध्ये संपूर्ण महाराष्ट्रातील १६ विद्यापीठांचे १५२ स्वयंसेवक आणि १२ कर्मचारी अधिकारी सहभागी झालेले. महाराष्ट्र राज्याचे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री मा. चंद्रकान्त दादा पाटील यांच्या शुभहस्ते आभासी पद्धतीने या शिबिराचे उद्घाटन विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. सुभाष चौधरी यांच्या उपस्थितीत पार पडले.

Glimpses of NSS Camps

ENRICHING SPORTS INFRASTRUCTURE AND FACILITIES

World Class Synthetic Athletic Track

Realizing the role of physical education, sports and health wellness in human development, the university has paid adequate attention to augmentation of its sports infrastructure and facilities. These primarily include the development of a world class 400 Meter - 8 Lane Synthetic Athletics Track with 2 separate pits for long jump and triple jump. The university has invested around Rs. 10.6 Crores for development of this track which will prove a boon for budding sportspersons of the region.

Rashtrasant Tukadoji Maharaj Krida Protsahan Yojana

Understanding the financial constraints faced by talented sportspersons of the region, the university has launched 'Rashtrasant Tukadoji Maharaj Krida Protsahan Yojana'. This scheme will provide financial assistance of Rs. 5000 per month to 100 selected sportspersons.

Multipurpose Indoor Sports Stadium

As part of centenary celebration, the university has prepared an ambitious plan of building a world class 'Multipurpose Indoor Sports Stadium' projecting an investment of Rs. 44 Crores. Design drawing for the same has been finalized and it is likely to take shape very soon.

Travel Facilities for 'Khelo India'

The university has decided to reimburse the AC Travel expenses for students selected for 'Khelo India'.

Grooming Future Olympic Players - The Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University is amongst the five universities selected for coaching centers of 'Sports Authority of India'. This provides training facilities of international standard for Basket-Ball, Hand-Ball, Athletics and Badminton.

Reaching out to Unreached

There are lot of students who are not privileged to have school education but have lot of potential. The university offers a special coaching center for these students in order to groom them for national and international level competitions.

World Class 8 Lane Synthetic Athletics Track

Fresh Footprints...

जागतिक दर्जाचा सिंथेटिक अॅथलेटिक्स ट्रॅक

शारीरिक शिक्षण, क्रीडा व आरोग्य यांचे महत्त्व लक्षात घेता विद्यापीठाने क्रीडा संदर्भात पायाभूत सुविधांच्या निर्माणाकडे विशेष लक्ष दिले आहे. यामध्ये प्रामुख्याने जागतिक दर्जाचा सिंथेटिक अॅथलेटिक्स ट्रॅक तयार करण्यात आला. या उपक्रमाकरिता एकूण १०.६ कोड रुपये इतका विनियोग करण्यात आला असून हा प्रकल्प या क्षेत्रातील उद्योन्मुख क्रीडा पटूकरिता वरदान ठरेल.

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज क्रीडा प्रोत्साहन योजना

विद्यापीठाच्या क्षेत्रातील गुणी खेळाडूंच्या वित्तीय समस्या लक्षात घेता विद्यापीठाने राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज क्रीडा प्रोत्साहन योजना सुरू केली आहे. या योजने अंतर्गत १०० निवडक क्रीडापटूंना दरमहा ५०००/- रुपयांची आर्थिक मदत केल्या जाईल.

मल्टीपरपज इनडोअर स्पोर्ट स्टेडियम

शताब्दी वर्षाचे औचित्य साधून विद्यापीठाने ४४ कोड रुपये विनियोग असलेला जागतिक दर्जाचा मल्टीपरपज स्पोर्ट इनडोअर स्टेडियम उभारण्याचा महत्वाकांक्षी संकल्प केला आहे. या प्रकल्पाचा आराखडा तयार झाला असून तो लवकरच पूर्णत्वास येईल.

भावी ऑलिंपिकपटूंची निर्मिती

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ हे भारतीय खेळ प्राधिकरण यांचे प्रशिक्षण केंद्र असलेल्या भारतातील पाच निवडक विद्यापीठांपैकी एक आहे. ह्या केंद्राद्वारे बास्केटबॉल हॅन्डबॉल, बॅडमिंटन व व्यायामाचे प्रस्नर याकरिता आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे प्रशिक्षण दिले जाते.

रिचिंग टू अनरिच

बहूविध क्रीडा गुण अंगी असलेले परंतु शाळा बाह्य राहिलेले बरेचसे विद्यार्थी समाजात आहेत. अशा विद्यार्थ्यांकरिता विद्यापीठ विशेष प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करून त्यांना राष्ट्रीय तसेच आंतरराष्ट्रीय स्पर्धांकरिता तयार करते.

Glimpses of NSS Camps

108TH INDIAN SCIENCE CONGRESS

The centenary celebrations have witnessed a life time opportunity for teachers and students of central India in the form of most prestigious 108th Indian Science Congress. It was hosted by the university during 3-7 January 2023 and was inaugurated by the Hon'ble Prime Minister of India, Shri Narendra Modi (Virtually) on 3rd January 2023. Approximately 10,000 audience attended the inaugural program. A Science Exhibition, 'the Pride of India Expo' was also organized as part of this Science Congress which was visited by more than 2.5 lakh school students. The Women's Science Congress was an important event of the 108th Indian Science Congress where thousands of college students and teachers registered their participation.

Nobel Laureate Ms. Ada Yonaha delivered the key-note address at the Indian Science Congress. Women's Science Congress, Children's Science Congress, Science Communicators' Meet, Farmers' Science Congress, and Tribal Science Congress were organized under the umbrella of 108th Indian Science Congress

विद्यापीठाच्या शताब्दी महोत्सवाच्या निमित्ताने मध्य भारतातील विद्यार्थी आणि शिक्षक यांना १०८ व्या भारतीय विज्ञान परिषदेचा अनुभव घेण्याची सुवर्णसंधी प्राप्त झाली. नागपूर विद्यापीठाने या परिषदेचे यजमान पद भूषविले असून याचे आयोजन ३ ते ७ जानेवारी २०२३ दरम्यान करण्यात आले होते. या परिषदेचे उद्घाटन ३ जानेवारी २०२३ रोजी भारताचे पंतप्रधान श्री. नरेंद्रजी मोदी यांनी आभासी पद्धतीने केले. या परिषदेत 'दि प्राइड ऑफ इंडिया एक्सपो' हे विज्ञान प्रदर्शन भरविले गेले. ज्यात विदर्भातील सुमारे अडीच लाख शालेय विद्यार्थ्यांनी आपली उपस्थिती नोंदविली. विमेन्स सायन्स कॉंग्रेस हा या परिषदेचा महत्त्वपूर्ण भाग असून यामध्ये हजारो विद्यार्थी व शिक्षकांनी सहभाग घेतला.

Inauguration of 108th Indian Science Congress

Illuminating the "Vigyan Jyoti"

Interactive sessions by scientists

Fresh Footprints...

“The Pride of India Expo”

School children exploring “The Pride of India”

Farmer’s Science Congress

Publication of Postal Stamp

Women’s Science Congress

Science and Society

Tribal Science Congress

72ND INDIAN PHARMACEUTICAL CONGRESS

As a part of Centenary Celebration, University's Department of Pharmaceutical Sciences hosted the prestigious 72nd Indian Pharmaceutical Congress between 20th – 22nd January 2023. The 72nd IPC was inaugurated at the gracious hands of Union Minister Shri. Nitinji Gadkari while Dy. Chief Minister of Maharashtra Shri. Devendra Fadnavis graced the Valedictory Session. It was a magnificent and inspiring conference which was attended by more than 10000 delegates including 7500 students, 1000 Academicians, 1000 Industry persons and 500 regulators and business people.

The major components of the conference were CEO conclave, HR conclave, Pharma Expo, Scientific sessions, Food and Cultural nights, wherein more than 30 CEOs from top pharma companies participated. In pharma Expo more than 120 pharma and allied industries showcased their products.

शताब्दी सोहळ्याचे औचित्य साधून विद्यापीठाच्या औषधीनिर्माण शास्त्र विभागाने २० ते २२ जानेवारी २०२३ दरम्यान ७२ व्या भारतीय औषधीनिर्माण शास्त्र परिषदेचे आयोजन केले. या परिषदेचे उद्घाटन केंद्रीय मंत्री मा. नितीनजी गडकरी यांच्या शुभहस्ते करण्यात आले तर समारोप सोहळा महाराष्ट्राचे उपमुख्यमंत्री मा. देवेंद्रजी फडणवीस यांच्या उपस्थितीत पार पडला. ही परिषद म्हणजे या क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांसाठी एक अभूतपूर्व आणि प्रेरणादायी अनुभव असून यामध्ये सुमारे ७५०० विद्यार्थी, १००० शिक्षक, १००० औद्योगिक प्रतिनिधी व ५०० व्यापारी व अधिकारी यांनी सहभाग घेतला.

Inauguration of 72nd IPC

The Pharma Expo

Fresh Footprints...

STUDENT RELATED INITIATIVES

Earn and Learn Scheme

Benefits of 'Earn and Learn Scheme' which were limited to students of the University's PGTD have now been extended to the students of affiliated colleges. This will enhance the outreach of the scheme and will benefit needy students of rural and tribal areas.

Re-examination for students participating in Sports/Cultural/NCC activities

Many students participate in national sports/cultural/NCC and other important events and are not able to appear for scheduled examinations of the university. A provision for special examination for such students has been made.

Enhanced Library Access

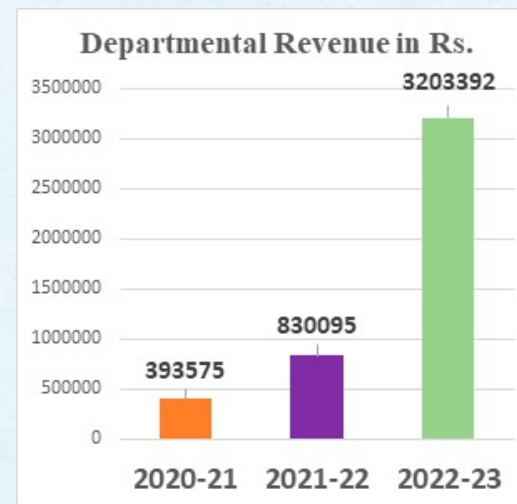
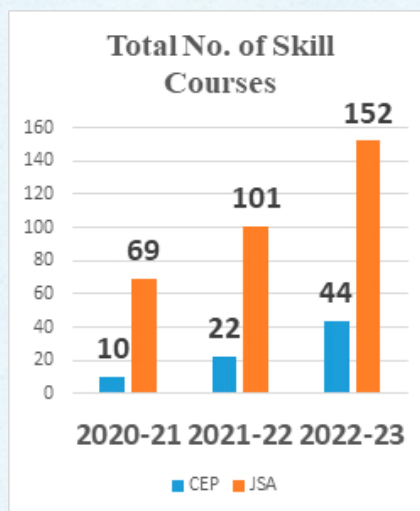
The university has decided to provide a 24 X 7 reading room access to students at both the libraries. Also, 'Divyangjan Enabled Units' have also been activated at both the libraries. This is aimed at enhancing student access to libraries.

Internship in Govt. Schemes

In order to provide hands on learning experience, the university has initiated steps to provide internship opportunities in Government Schemes to its students. More than 50 students have been placed under internship under Jal Jeevan Mission at Zilla Parishad, Nagpur in various subdivisions.

Skill Development Initiatives

Imparting right skill is need of the hour and providing such opportunities at a reasonable fee is priority of the university. In order to provide better skill programs, the university has tied up with various private skill providers through its Center for Life-Long Learning. The growth in number of such courses in last 2-3 years has been phenomenal and unprecedented.

कमवा व शिक योजना

विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर विभागांमधील विद्यार्थ्यांकरिता मर्यादित असलेली ही योजना संलग्नित महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून देण्याचा निर्णय घेण्यात आला. ह्यामुळे या योजनेची व्याप्ती वाढली असून त्याचा लाभ ग्रामीण व आदिवासी भागातील विद्यार्थ्यांना देखील मिळाला.

क्रीडा/सांस्कृतिकस्पर्धांमध्ये भाग घेण्याच्या विद्यार्थ्यांकरिता पुनर्परीक्षा

बरेच विद्यार्थी क्रीडा, सांस्कृतिक, एनसीसी आणि इतर महत्वाच्या राष्ट्रीय स्पर्धांमध्ये भाग घेत असल्यामुळे त्यांना विद्यापीठाच्या निर्धारित वेळापत्रकप्रमाणे परीक्षा देता येत नाही. अशा विद्यार्थ्यांकरिता विशेष परीक्षा आयोजित करण्याची सोय करण्यात आली आहे.

ग्रंथालय संबंधी सुविधा

विद्यापीठाने दोन्ही ग्रंथालयातील वाचनक्षम विद्यार्थ्यांकरिता २४ तास खुला केला आहे. तसेच दिव्यांगांकरिता विशेष एकत्रची स्थापना दोन्ही ग्रंथालयामध्ये करण्यात आली आहे.

कौशल्य विकास

विद्यार्थ्यांमध्ये कौशल्य निर्माण करणे, ही कळाची गरज असून त्याकरिता पुरेशा संधी माफक शुल्कमध्ये उपलब्ध करून देणे ही विद्यापीठाची प्राथमिकता आहे. विद्यार्थ्यांना उत्तम प्रकारचे कौशल्य अभ्यासक्रम उपलब्ध करून देण्याकरिता विद्यापीठाने निरंतर अध्ययन केंद्राच्या माध्यमातून कौशल्य विकसित करणाऱ्या विविध संस्थांशी सामंजस्य करार केले आहे. मागील तीन वर्षांत ह्या अभ्यासक्रमांमध्ये झालेली वाढ ही लक्षणीय आणि अभूतपूर्व अशी आहे.

शासकीय योजनांमध्ये इंटरनॅशनल

विद्यार्थ्यांना व्यावहारिक शिक्षणाचा अनुभव मिळावा यासाठी विद्यापीठाने शासकीय योजनांमध्ये इंटरनॅशनल संधी उपलब्ध करून देण्यास सुरुवात केली आहे. नागपूर येथे जलजीवन मिशन अंतर्गत जिल्हा परिषदेच्या विविध उपविभागांमध्ये ५० हून अधिक विद्यार्थ्यांना इंटरनॅशनल देण्यात आली आहे.

G20 University Connect

G20 University Connect

Meeting with SAP Delegates

Fresh Footprints

STRENGTHENING LINKAGES

It is imperative that academicians and industry frontliners get on the same page, to ensure that higher education institutions are linked to contemporary market needs, particularly to boost multi-dimensional productivity - that is to enhance holistic nationwide progress which covers social and economic dimensions. To cater to this need, the university has entered into various tie-ups in the form of MOUs with companies, NGOs, private skill providers, etc. in the last couple of years. To mention a few –

- Rajiv Gandhi Science and Technology Commission
- Maharashtra State Innovation Society and Incubein Foundation
- The Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law, Lund Sweden
- ICAR- Central Institute for Cotton Research (CICR), Nagpur.
- Khadi and Village Industries Commission (KVIC) Govt. of India, Mumbai
- Atomic Minerals Directorate for Exploration and Research.
- VEDIC – VDIH Engineering Design Innovation Centre for Skill and Entrepreneurship Development, Nagpur in collaboration with Yantra India Ltd., Ordnance Factory Ambajhari, Amravati Road, Wadi, Nagpur (under the aegis of Ministry of Defence, Govt. of India)
- Thalassemia and Sick Cell Society of India, Jaripatka, Nagpur
- CSIR- National Environmental Engineering Research Institute, Nagpur
- Horiba India Pvt. Ltd.
- Zim Laboratories Limited, Kalmeshwar, Nagpur
- Infosys Ltd.
- FutureEx, Mumbai
- Unique Academy
- The Indus Entrepreneur (TiE) Nagpur Chapter
- Nagpur Municipal Corporation for maintenance of statutes in Nagpur City

शिक्षणतज्ज्ञ आणि उद्योगक्षेत्रातील अग्रगण्य कंपन्यांचे एकमत होणे आवश्यक आहे. त्यामुळे उच्च शिक्षण संस्था सध्याच्या बाजारपेठेच्या गरजांशी जोडल्या जातील व बहुआयामी उत्पादकेला आणि राष्ट्राच्या सर्वांगीण विकासाला चालना मिळेल. त्यासाठी विद्यापीठाने अनेक कंपन्या, एनजीओ आणि खाजगी कौशल्य पुरविणाऱ्या संस्था यांच्याशी सामंजस्य करार केले आहेत.

Launching of Courses in Defence Studies

OTHERS

- The university has been reaccredited with 'A' Grade by NAAC in 4th Cycle
- The Laxminarayan Institute of Technology has been accredited for the first time with 'A+' grade by NAAC and got accredited by NBA
- The Laxminarayan Institute of Technology has been conferred upon 'Autonomy' by the University Grants Commission
- The new Investment Policy of the university was implemented from 2022-23.
- Double Entry Accounting System has been implemented from FY 2022-23.
- Installation of solar panels in university saving approximately Rs. 70 Lakhs per annum
- A huge of piece of land and few quarters which were under encroachment for many years have been re-occupied by the university by putting in untiring efforts.
- Construction of road for accessibility to University campus from Jamnalal Bajaj Administrative Building

१. विद्यापीठाला नॅक्के चौथ्या सायकल मध्ये 'अ'श्रेणी बहाल केली आहे.
२. द लक्ष्मीनारायण इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नालॉजीला नॅक्के प्रथमच 'ए+' श्रेणी बहाल केली आहे तसेच एनबीएचीही मान्यता मिळाली आहे.
३. विद्यापीठाने नवे गुंतवणूक धोरण २०२२-२३ पासून लागू केले आहे.
४. आर्थिक वर्ष २०२२-२३ पासून डबल एन्ट्री अकाउंटिंग प्रणाली लागू करण्यात आली आहे.
५. विद्यापीठात सोलर पॅनल्स लावल्यामुळे अंदाजे ७० लाख रुपयांची वार्षिक बचत होते.
६. विद्यापीठाच्या स्थावर मालमत्तेवरील अतिक्रमण हटवण्यात आले.
७. जमनालाल बजाज प्रशासकीय इमारतीपासून विद्यापीठ परिसरात जाण्यासाठी रस्त्याचे बांधकाम करण्यात आले.

Encroachment free land

Solar Panels at Bajaj Bhavan

Signing MOU with Horiba

Fresh Footprints...

CENTENARY PROJECTS

Technology and Energy Park

In this fruitful year, the university has an ambitious plan to establish a 'Technology and Energy Park' to work as a catalyst for promoting interaction between the university and industry professionals through cooperation amongst teachers, scientists, researchers, society, and the practising industries to fill the gap between knowledge creation and its application.

Skill Development Center

Realizing the need for inculcating hard skills amongst students, the university has made an ambitious plan for setting up a state-of-the-art 'Skill Development Center.' The skill development center will serve as Training Wing of the University for academic enhancement and employability skills. The center will offer course modules which will be transacted under stipulated guidelines inside the Lab. Proposed cost of the structure is around Rs. 4.20 Crores and computational facilities worth Rs. 80 Lakhs shall be procured to run all the programs.

Multi-Sport Indoor Stadium

The university has planned to build the 'Multi-Sport Indoor Stadium' which will provide world class amenities to players of all sports and be able to train the young talent with professional approach. The total expenditure of this stadium is expected to the tune of Rs. 44.38 crores, of which, the first instalment of Rs. 20 crores has been released by the Government of Maharashtra.

Maharashtra State Inter-University Sports Festival

A grand sports festival is proposed to be organized in the last week of November 2023 for students of all agricultural, non-agricultural and medical universities in the state of Maharashtra. Around 2500-3000 students from across the state are expected to participate in this festival which will be an important part of centenary celebrations.

टेक्नालॉजी व एनर्जी पार्क (तंत्रज्ञान व उर्जा पार्क)

या वर्षी तंत्रज्ञान व उर्जा पार्क स्थापन करण्याची विद्यापीठाची महत्वाकंक्षी योजना आहे. त्यामुळे शिक्षण व त्याची उपयुक्तता यातील दुवा साधला जाईल या पार्कमुळे विद्यापीठ, समाज, शिक्षक, शास्त्रज्ञ, संशोधन व उद्योग व्यावसायिक यांच्यामधील संवादाला चालना मिळेल.

कौशल्य विकास केंद्र

विद्यार्थ्यांमध्ये 'हार्ड स्किल्स' विकसित करण्याची गरज लक्षात घेवून विद्यापीठाने 'कौशल्य विकास केंद्र' स्थापन करण्याची महत्वाकंक्षी योजना आखली आहे. हे केंद्र शैक्षणिक वृद्धी व रोजगार क्षमता वाढविण्यासाठी कार्य करेल. या केंद्राच्या बांधकामासाठी ४ कोटी २० लाख रुपये तसेच संगणकीय सुविधांसाठी अंदाजे ८० लाख रुपये खर्च करण्यात येतील.

मल्टिसपोर्ट इनडोर स्टेडियम

विद्यापीठाने मल्टिसपोर्ट इनडोर स्टेडियम बांधण्याची योजना आखली आहे. यामुळे सर्व क्रीडाप्रकारांसाठी जागतिक दर्जाच्या सुविधा उपलब्ध होतील व तरुण खेळाडूंना व्यावसायिक स्तराचे प्रशिक्षण देता येईल. या स्टेडियमसाठी एकूण ४४ कोटी रुपये खर्च अपेक्षित आहे. त्यापैकी २० कोटी रुपयांचा पहिला हप्ता महाराष्ट्र शासनाकडून प्राप्त झाला आहे.

महाराष्ट्र राज्य आंतरविद्यापीठ क्रीडा महोत्सव

राज्यातील सर्व कृषी व अकृषी विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांसाठी नोव्हेंबर २०२३ च्या शेवटच्या आठवड्यात एक भव्य क्रीडा महोत्सव आयोजित केला जाईल. विद्यापीठाच्या शताब्दी सोहळ्याचा एक भाग म्हणून हा महोत्सव आयोजित केला जाईल. राज्यभरातून सुमारे २५०० ते ३००० विद्यार्थी यात सहभागी होतील, अशी अपेक्षा आहे.

Centenary Programs

(4th August 2022 to 4th August 2024)

Fresh Footprints...

S r . No.	Title of Program	Details
1.	The Celebrations	include Centenary Naugura on 100 th Anniversary and Concluding Ceremony
2.	Document on History of the University	A comprehensive document depicting evolution and growth of the university shall be published
3.	RTM Nagpur University Gallery	A gallery consisting of an exhibition of trophies on awards received old and precious documents portraits of Notable Alumni precious photographs acknowledged faculty portraits shall be set up
4.	Centenary Monument	A 'monument' for remembrance of 100 years shall be installed
5.	"Gram Chalo Abhiyan" – Reaching out to Unreached	various programs to be launched with the help of departments conducted at affiliated colleges to reach out at least 100 remote villages and make a significant impact in the livelihood of inhabitants.
6.	Publication of Postal stamp	A postal stamp celebrating the centenary has been released
7.	All Painting and Drawing Competitions	All painting and drawing competitions are planned to be organized for school college students across the jurisdiction
8.	International Conferences	An international conference has been organized by the Department of English
9.	Award of Hon. Degree (D. i .)	Proposal to award Honorary D. i . to reputed persons
10.	Rashtrasant Tukadoji Maharaj Annual Lecture Series	A series of 12 lectures on literature and ideologies of saints are planned to be organized
11.	College Department level Programs	various programs celebrating centenary are planned to be organized at department college levels.
12.	Centenary Documentary	A documentary film showcasing the glorious history of university has been prepared and published
13.	Cultural events in all four districts	In order to promote local folk arts various programs such as "hadi gammat" "Dandar" "harud" etc. are being organized

fresh footprints...

14.	Tree Plantation	A massive tree plantation drive is scheduled to be conducted across four districts
15.	“Shatabdi Parv”	Organising 100 lectures/events on 100 different themes at 100 different places
16.	Get-together of living legends	Get-together of acclaimed faculty members and administrators
17.	Alumni Meet	Meeting of prominent alumni identified from various sectors.
18.	“Adivasi Melava” and other activities	Demonstration of food, products, dances and folk arts etc. by Adivasis from the area
19.	Festivals / Events / Students Activities	These include Dattaji Didolkar Lecture Series, Vande Mataram recitation By 5000 Students, Street Play Competition, International Students Parliament, आंतरराष्ट्रीय दिव्यांग दिन, Unsung Heros and many more
20.	Sports Activities	Asian University Cross Country, International Ultra Marathon, National level Table Tennis and Badminton events, University employees T-20 Cricket, Band Competition, “Shatabdi Daud”, “Divyang Krida”, “Shiv Kalin Yuddha Kaushalya Pratyakshik” and many more
21.	Exhibitions	Industrial, Agricultural, Startup, Job Fair
22.	Hackathon / Conclaves /Meets	Industry Conclave, Agriculture related conclave, Entrepreneurship Conclave, Innovation-Incubation related Conclave, Women's Conclave, Agro-Hackathon, Hackathon on emerging themes, Medical Instrumentation Conclave, Research Organisation Conclave, Investors' Meet, etc.
23.	Programs by Rashtrasant Tukadoji Maharaj Adhyasan	“Khanjiri Bhajan Spardha” and other events for promotion of literature and ideology of Rashtrasant
24.	Women's Conclave	The event providing an impeccable platform for women to celebrate the strides they have made and explore ways to increase their representation in the socio-economic development is scheduled to be organized.
Special Programs		
Indian Science Congress (Jan 2023)		
Indian Pharmaceutical Congress (Jan 2023)		

विद्यापीठ गीत

या भारतात बंधुभाव नित्य वसू दे। दे वरचि असा दे।
हे सर्व पंथ-संप्रदाय एक दिसू दे। मतभेद नसू दे ॥१॥

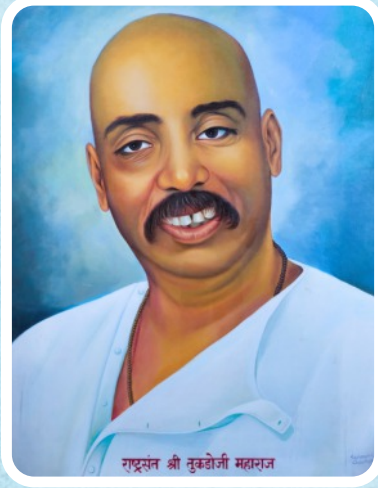
नांदोत सुखे गरिब-अमिर एकमतानी। मग हिंदू असो ख्रिश्चन,
वा हो इस्लामी। 'स्वातंत्र्यसुखा' या सकलांमाजि वसू दे।
॥१॥

सकळांस कळो 'मानवता, राष्ट्रभावना'। हो सर्वस्थळी मिलुनि 'समूदाय-प्रार्थना'।
उद्योगि तरुण वीर, शीलवान दिसू दे। दे वरचि असा दे ।
॥२॥

हा जातिभाव विसरुनिया एक हो आम्ही। अस्पृश्यता समूळ-नष्ट हो जगातुनी।
खळ-निंदका-मनीहि 'सत्य-न्याय' वसू दे । दे वरचि असा दे ।
॥३॥

सौंदर्य रमो घरघरांत स्वर्गियापरी। ही नष्ट होऊ दे विपत्ति, भीति बोहरी।
तुकड्यास सदासर्वदा सेवेस कसू दे। दे वरचि असा दे ।
॥४॥

-राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज

Published by : The Registrar,

Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur

Jamnalal Bajaj Administrative Building, Mahatma Jotiba Phule Educational Premises,
Campus Square to Ambazari T-Point Road, Nagpur - 440 033 (M.S.)

Phone : +91 712 2956304 | **Email :** registrar@nagpuruniversity.nic.in

Website : www.nagpuruniversity.ac.in